N°. 27. 1835.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag- en Maandag 1 en 2 Februarij.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de stad BREDA, brengen bij deze ter kennisse van de zich met recruten voor het Bataljon Infanterie der Nassauische Militaire Kompagnie van het 7de Bataljon der 2de Afdeeling Noord Brabandsche Schutterij, dat op *Woensdag den 4den Februarij eenstaande des morgens ten negen uro*, op Spanjaards gehucht bij Standaart, door den Heer Kapitein Kommanderende dezelve Kompagnie, over hen eene nadere inspectie zal worden gehouden, met aanmaning, om dezelve alsdan stiptelijk te komparceren, ten einde alle onaangename gevolgen te voorkomen.

BREDA, den 29sten Januarij 1835.

DE ROY, Vz.
Ter ordonnantie van dezelven
De Secretaris der Stad.
H. W. SCHAULKES.

LAATSTE BERICHTEN DER VORIGE COURANT

Duitschland. — In de Beijersche afgevaardigden is gisteren het voorstel door den 24 tal leden der kamer in 't belang van de katholijken ingediend gedaan, gelezen en besloten geworden dat men op deze zaak na de afhandeling der budgetten, zou terug komen.

De centrale sectie der kamer heeft zich gisteren vereenigd, om over het toestaan der som, voor het kanaal van Zelzate naar Bruchenberg te beraadslagen; de meerderheid verklaarde zich voor het toestaan van dit crediet, en tot de aanstelling van opgemeld kanaal, overeenkomstig het daswegens door den minister van binnenlandsche zaken voorgelegd plan.

Volgens de brusselsche bladen zal het nieuwe wetsontwerp betreffende het openbaar onderwijs, dat thans in de sectien der Kamer word onderzocht, welden in openbare deliberatie worden gebragt.

— Het dagblad der provincie Luik van den 28sten dezer, meldt weder een treurig ongeval 't welk den 26sten in de kolenmijn van Bolde-Lybord, aan den burgemeester van Chockier toebehoorende, voorgevallen is. Acht werklieden welke zich in de mijn aan het werk wilden begeven, waren reeds tot op eene diepte van 130 voeten afgedaald, toen het touw waarmede zij nedergelaten werden brak, en zij derzelven deerlijk verbrijzeld tintoord het tevens er bij inschoten, terwijl de vier overigen hevige smarten voor daarna bezweken.

— Uit Luxemburg wordt van den 24sten geschreven, dat de houtdieverijen in de omliggende bosschen tegenwoordig dermate stoutmoedig bedreven worden, dat men het als hoogst noodzakelijk toegelichte, dat de militaire magt van deze tusschen beide kwam. De dieven bepaalden hunne roverijen niet tot het houtgewas van de gemeente-besturen of den bijzondere bosschen, maar spaarden zelfs niet eens het jongdig plantsoen tot nut en verlustiging aangelegd; zoo hadden zij onder anderen nog onlangs op het aan de wijding eens grondeigenaars grenzend terrein, een groot aantal veelbelovende populierstammen geveld.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 98; Nap. 89; Sp. perpet. 44⅝; ¾; 3 pCt. 27; Cortes 40,39⅜; Braz. 82¼.

De Engelsche berigten over België van den 27sten behelzen niets bijzonders. Ter Londensche beurs van dien dag waren genoteerd: 3 pCt. consols. 91⅜; Nederl. 2½ pCt. 54⅜; Cortes 55¼; Port. 91⅜; Braz. 83¼.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 28sten Januarij.

De berigten uit Madrid van den 19den vermelden, dat in de beide wetgevende kamers van het ministerie inlichtingen werden gevraagd over het gebeurde van den vorigen dag in de kamer van afgevaardigden, waar de heer *Garrasco* daartoe het voorstel deed, gaf zulks aanleiding tot eene levendige discussie, die vooral tegen den minister van oorlog, den generaal *Llander* was gerigt. Men wilde bepaaldelijk weten, of niet, sints bij dien post bekleedde, in den raad van ministers een aanmerkelijk verschil van gevoelens bestaande, of aldaar een der leden, die daarbij persoonel belang had, op eene gewapende tusschenkomst van de zijde van Frankrijk had aangedrongen, en onder verandering van zijne ambtgenooten den weg in vijandelijkheden was ingeslagen; wat eindelijk de reden was dat aan den generaal *Mina* gezegd, dat zijne verbanning werd gevorderd, en in de hoofdstad geene maatregelen waren genomen om alsdan opstand als die, welke den volgenden dag plaats had, te verhinderen of te beteugelen. Deze en alle meerdere dergelijke vragen, waarop het bestuur zoodals het thans is zamengesteld, geen vertrouwen verdiende, verlangde de heer *Garrasco* dat de kamer de volgende interpellatien een uur zoude aanbieden, en hoopte te kunnen gevorderd, dat tegenwoordig ministerie niet aan het bewind bleef, vooral, vooral, vooral, dan ten prooi haarer doorluchtige dochter te gevaar te brengen. Beiden, de generaal *Llander* en de heer *Martinez de la Rosa* hebben zich tegen dit voorstel verzet en het gouvernement verdedigd, doch het schijnt, dat hunne redenaties hierop ingang hebben gevonden, immers de discussie zoude den volgenden dag worden voortgezet en vrij algemeen was het gevoelen dat zij eene wijziging in het bestuur ten gevolge zoude hebben.

Voorts bevatten deze berigten nog eenige nadere bijzonderheden omtrent den vorigen dag. Het schijnt dat de opstandelingen zich in het hotel der postergien van eene zeer goede positie hadden verzekerd, waar niet alleen de verdediging gemakkelijk viel, maar ook van hieruit de toevoer van wapenen en krijgsbehoeften niet wel kon worden belet. Deze omstandigheden en de vrees dat andere troepen zich bij hen zouden voegen, heeft het gouvernement tot toegevendheid genoopt. Namelijk was de gehele bezetting in de wapenen of er werden onderhandelingen geopend. Het ministerie stelde aan de opstandelingen vergeving voor, mits de moordenaars van den generaal *Quesada* werden uitgeleverd, doch dit voorstel werd verworpen. Men wilde toen dat de opstandelingen de wapenen zouden nederleggen, maar ook dit weigerden zij. Eindelijk na eene langdurige beraadslaging verstond men zich eene algemeene vergiffenis toe te staan, alleen onder voorwaarde, dat het gehele bataljon dadelijk de hoofdstad zoude verlaten. Des middags te vier uren werd dit voorstel aangenomen en een half uur later trokken de opstandelingen met sleepe trom naar buiten om te Alcobendas te overnachten. De overige troepen der bezetting keerden naar hunne kazernen terug en bleven aldaar gekonsigneerd. Verder is niet verder gestoord.

De ministeriele bladen melden van de Spaansche grenzen:

» Volgens officiele mededeeling heeft er op den 17den te Arquijas tusschen de troepen der koningin, door *Lorenzo* aangevoerd, en de insurgenten een ernstig gevecht plaats gehad.

» De vijand heeft een aanmerkelijk verlies geleden, en is tot Aranaz teruggedreven.

» Van de zijde der troepen van de koningin heeft men het verlies te betreuren van den kolonel *Alais*, kommandant der eerste brigade.

» Een dekreet van Madrid bevat de volgende benoemingen:

» *Balldi* tot kapitein-generaal te Madrid; *Castejda*, tot kapitein-generaal van Grenada; *Espinosa* tot kapitein-generaal van Murcia; *Lopez Banbz*, *Mussu* en *Aldehte* zijn naar het leger van Kastilien gezonden, *Latre*, *Bedoya* en *San Lorente* naar het Noorderleger; *Quesada* heeft mede een kommandement bekomen."

— Men wil dat de heer *Pozzo di Borgo* voor twee dagen depeches uit St. Petersburg heeft ontvangen, welke hem zijne benoeming hebben overgebragt tot Russisch gezant aan het Londensche hof. De dag van zijn vertrek zoude nog niet bepaald zijn.

— De Poolsche generaal *Dwernicki* heeft bij eene petitie aan de kamer van afgevaardigden, tegen de vervreemding van den Poolschen eigendom, waarover onderhandelingen zijn geopend, geprotesteerd.

— Heden (28 *Januarij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 107,40; op tijd 107,45; 3 pCt. kont. 77,05; op tijd 77,15; Nap. renten kont. 94,20; Sp. perpet. 5 pCt. 42⅝; 3 pCt. 27⅛; Cortes 41.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 31sten Januarij.

Naar men uit 's Hage van gisteren vernoemt, had Z. K. H. de Prins *van Oranje* den nacht te voren zeer goed gerust, en bevindt Hoogstdezelve zich veel beter, zoo dat er geene verdere bulletins zullen worden uitgegeven.

— Men mag vernoemt, in dezen dagen aan de ontvangers van de registratie, het zegel, enz., te kennen gegeven, dat vroeger is voorgeschreven, en wel bij gelegenheid der invoering van de wet op het zegt van succesie, welke tot het opwerpen van velerlei kwestien aanleiding gaf, om zich ingeval van moeijelijkheid in de toepassing der wet, in de eerste plaats tot den inspecteur der afdeeling te wenden; dat dit voorschrift kan geacht worden thans te zijn vervallen; en dat de ontvangers zich voortaan onmiddelijk tot den staatsraad, gouverneur, kunnen wenden.

— Bij eene missive van 8 dezer heeft, gemeld men vernoemt, Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken de onderscheidene provinciale staten van gedeputeerde staten herinnerd, dat de bepaling van het 4 artikel van Zr. Ms. besluit van 17 augustus 1833, [illegible] welke de staten der in de termen tot [illegible] instelliogen der Maatschappij van Weldadigheid [illegible] kinderen,

in de godshuizen verpleegd of door de armbesturen bedeeld worden, voor den 1 maart aanstaande bij zijn departement moeten ingekomen zijn, Hun Edel Groot Achtb. tevens verzoekende om, bij de behandeling van dit dienst-ontwerp, de vroeger gegevene voorschriften wel in het oog te willen houden.

— Naar men vernoemt heeft men op overdragten van schepen no. 1 van art. 12 der wet van den 16 junij 1832 toegepast, hoezeer het niet bleek óf de vaartuigen in de Nederlanden te huis behoorden, hetwelk echter één der hoofdvereischten is, om in die gunstige beschikking te mogen deelen; daarvan behoort derhalve in de acte, en dien ten gevolge dan ook duidelijk in het *libellé*, te blijken, wijl alle restrictieve wetsbepalingen, welke ten nadeele van 's Rijks schatkist werken, om te kunnen worden toegepast, geen twijfel toegenaamd mogen overlaten.

— De provinciale Staten van Vriesland hebben in eene buitengewone vergadering van den 27sten dezer ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van den heer *A. A. van Boelens*, tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal verkozen Mr. *Gerrit Nicolaas Mulier*, lid der Staten van Vriesland.

— De luitenant-generaal *Cort-Heyligers* is dezer dagen te Amsterdam gearriveerd.

— Uit Budel schrijft men ons van gisteren:

„Op den 21sten dezer ontstond er brand in de woning van de wed. *Smits*, welke woning niettegenstaande de spoedig aangewende hulp, vooral van de militairen die juist niet verre van daar aan het exerceren waren, met bijna al het huisraad een prooi der vlammen werd, zoodat de ongelukkige weduwe met hare vier kinderen in weinig oogenblikken zich schier van alles beroofd zagen. In dezen betreuringswaardigen toestand vervoegde de ongelukkige zich tot den achtingswaardigen majoor *Goetz*, kommanderende het 2de bataillon der 17de afdeeling infanterie, te Budel gekantonneerd, om zijne hulp in te roepen, en deze aarzelde geen oogenblik om haar verlies zoo veel mogelijk te verzachten. Z. Ed. Gestr. gaf zijn voornemen te kennen aan de heeren officieren van zijn onderhebbend bataillon, die het voorbeeld van hunnen chef volgaarne volgden, de onderofficieren en manschappen aanmanende ook eene kleine bijdrage te doen, en een en ander had ten gevolge dat er spoedig eene som van *f* 47,90 bijeen werd gebragt, die door tusschenkomst van den majoor aan de ongelukkige weduwe is verstrekt geworden. Deze daadzaak levert weder een bewijs van den menschlievenden geest, die onze vaderlandsche strijders bezield, wanneer het er op aan komt, ongelukkigen bijstand te verleenen."

Men heeft over Engeland zeer uitvoerige berigten uit Madrid van den 19den dezer, de volgende bijzonderheden vermeldende:

„Degenen, die met den geest des volks en van een gedeelte des legers bekend zijn, verwachtten sedert eenige dagen hier eene beweging, die de herstelling der staatsregeling van 1812 en de afzetting der ministers, inzonderheid van den generaal *Llander*, ten doel zou hebben. Den 17den heerschte er, ter gelegenheid van den dag des H. Antonius, veel vrolijkheid onder het volk; doch des avonds liep op de gemaskerde bals reeds het gerucht, dat den volgenden ochtend ten zes ure een opstand zou uitbreken. De adjudant van een bataillon van het tweede regiment ligte infanterie, uit Arragonsche vrijwilligers zamengesteld, en die *Cardero* heet, gaf het eerste sein tot de beweging. Hij had gedurende den nacht de patrouilles aangevoerd, en trad in den vroegen ochtend in de kazerne, alwaar dit bataillon zich bevond, dat eerst kort geleden, op deszelfs togt naar Navarre hier is binnengekomen. Hij riep de soldaten op, om zich te wapenen en hem te volgen. Door een anderen luitenant en eenige soldaten vergezeld, snelde hij naar het gebouw der posterijen, overrompelde de wacht, en zette de daartoe behoorende soldaten gevangen. Zoodra de tijding van het gebeurde aan den kapitein-generaal *Canterac* ter oore kwam, zond hij eenen officier af, om de opstandelingen tot rede te brengen, doch toen deze met minachting behandeld werd, kwam hij zelf en verlangde het hoofd der opstandelingen te spreken. *Cardero* verscheen, en er ontstond tusschen de beide officieren een hevigen woordentwist. De kapitein-generaal gaf weldra aan eenen grenadier last, om uit de nabijgelegene kazernes troepen te doen aanrukken, doch *Cardero* wilde noch dien grenadier noch den generaal *Canterac* vergunnen, om zich te verwijderen. De laatste een moedig krijgsman, uit Bordeaux geboortig, doch sedert jaren in Spaansche dienst, trok zijn degen, en viel op *Cardero* aan. De adjudant week eenige schreden achteruit, en riep eene nabij hem geschaarde kompagnie toe: „Soldaten, geeft vuur!" Er viel een schot, en generaal *Carderac* stortte, onder den kreet: „Lang leve *Isabelle II* en de vrijheid!" op den grond. Nog eenige andere schoten werden uit de vensters van het gebouw der posterijen en uit de rijen der kompagnie gelost, zoodat generaal *Canterac* spoedig was afgemaakt. De verzamelde manschappen der stedelijke militie en het volk vlogten weldra van het plein Puerta del Sol, de meest bezochte plaats van Madrid, alwaar dit vorval plaats had. Te gelijk werd het gebouw der posterijen, hetwelk geheel op zich zelf staat en zeer hecht is, door verscheidene kompagnien van het bataillon bezet, die op het dak, aan de vensters en voor de ingeoogspoort post vatteden.

„Op de eerste tijding van het voorgevallene, vergaderde de gezamenlijke ministers aan het paleis, en werd er bevel gegeven, om de gehoele beschikbare magt te doen oprukken. Ten half tien uur den morgens kwam de minister van oorlog, generaal *Llander* op het toneel van den strijd aanrennen, en gaf aan de artillerie bevel om op te rukken. Een deel van het bataillon, dat op een naburgelegen terrein stond, gaf op de artilleristen vuur, en trok daarop naast het gebouw der posterijen terug. De kreet: „Lang leve *Isabelle II* en de vrijheid des lands!" werd met kracht door de opstandelingen, die binnen het gebouw thans omstreeks 500 man sterk waren, aangeheven. Het was blijkbaar, dat zij op eenige hulp van buiten, vooral ook van de zijde der stedelijke militie rekenden. De aanrukkende korpsen daarvan werden telkens door het met gejuich begroet, terwijl zij op de linietroepen en op die der lijfwacht vuur gaven. Eenige manschappen en paarden van het aanrukkende regiment lijfwacht te paard werden getroffen. Tegen twaalf ure waren alle de toegangen naar de Puerta del Sol door de troepen bezet, en was hier en daar geschut geplant. Eenige kanonschoten werden tegen het gebouw der posterijen gelost. In de hoofdstad heerschte nu overal de grootste opgetogenheid; alle winkels waren gesloten, en de tegenstrijdigste geruchten waren in omloop. Ofschoon sommigen beweerden, dat de oproerige soldaten, alhoewel voor de herstelling der grondwet van 1812 ijverende, door de kardinalen waren omgekocht, werd toch nergens eenige kreet ten voordele van dien *Codex* aangeheven. Van de zijde der regering werd eene proclamatie aangeplakt inhoudende, dat de onderhandelingen spoedig tot een einde zouden zijn gebragt; dat de inwoners dus gerust konden zijn; dat de winkels en herbergen alleen tegen het vallen van den avond moesten worden gesloten enz.

„Ten twee uur [illegible] was het uur gevuurd, en de rustige ingezetenen, die [illegible] waren, dat de opstand nog na het vallen [illegible] zouden voortduren, in welk geval de gevolgen niet te berekenen waren, verbaasden zich, dat men met onderhandelingen bezig was. De officieren en sergeanten van het bataillon ziende, dat zij van de zijde der stedelijke militie generlei ondersteuning vonden, hadden aanstonds een verzoekschrift om genade opgesteld, en aan den generaal *Sola*, die over de getrouw gebleven krijgsmanschappen het bevel voerde, ingediend. Zij betuigden daarin, dat zij bij hunne aankomst te Madrid bevonden hadden, dat de vrijheden des lands in gevaar waren; dat zij tot bescherming daarvan zich met andere Spanjaarden bij eede hadden verbonden, en zich tot ongehoorzaamheid hadden laten vervoeren; dat de manschappen van onderscheidene andere korpsen jegens hen meineedig waren geworden, ten gevolge waarvan zij zich in groote verlegenheid bevonden, en eene zachte behandeling afsmeekten; belovende zij hunne fout uit te wisschen door in de Noordelijke gewesten voor de veiligheid van den troon der Koningin te strijden. Na eenige vergeefsche pogingen om de woorden van dit smeekschrift te veranderen, hetwelk, zoo men meende, beschuldigingen tegen een deel der burgerwacht, en zelfs tegen sommige Procuradores behelsde, werd het verzoek aan de beslissing der ministers onderworpen. Het duurde eenigen tijd, alvorens men de ministers *Tarano* en *Llander* kon overhalen, om de gevraagde genade te verleenen. Deze gaven echter eindelijk, uit overtuiging van het gevaar van het oogenblik, toe, en de generaal *Sola* kondigde weldra den in het gebouw der posterijen verzamelde soldaten aan, dat de Koningin aan allen, behalve aan de moordenaars van generaal *Canterac*, vergiffenis schonk. Dezelfden liepen echter [illegible] dat de vergiffenis algemeen [illegible] zijn zou, [illegible] oogenblik, dat de gevangenen [illegible] geschoten, onderscheidene gewapende burgers onder hunne rijen hadden bevonden, en het ook onbekend was, wie op dezen gevuurd hadden. Na eenige aarzeling beloofde de generaal *Sola* in naam der Koningin, aan allen vergiffenis, en nu trok de geheele bende dadelijk, met slaande trom, geweer op schouder en door hunne officieren aangevoerd, uit het gebouw der posterijen, naar buiten. De stedelijke militie presenteerde het geweer voor deze opstandelingen, die door den generaal *Sola* zelven tot aan het dorp Alcobendas, op korten afstand van Madrid gelegen, werden geleid, en ook gedurende den togt een krijgshaftig voorkomen behielden.

„Na den aftogt der opstandelingen, begon de onrust te Madrid spoedig te bedaren. Het aantal der gesneuvelden en gekwetsten gedurende het oproer werd op omstreeks 30 begroot. Men verhaalde algemeen, dat de Koningin zeer gemakkelijk tot het verleenen der verlangde vergiffenis was over te halen geweest, en er vooral ook op had aangedrongen, dat de opstandelingen ten spoedigste buiten de hoofdstad werden geleid. Er vertoonden zich te Madrid voortdurend verschijnselen van wrevel tegen den generaal *Llander*, wien men van ontwerpen tot omverwerping der grondwet verdacht hield. De merkwaardige zitting van de kamer der Procuradores van den 19den strekte ten bewijze, dat deze ongunstige vermoedens ook te midden daarvan wortel hadden gevat."

(Van deze zitting schijnt het verslag door de Fransche dagbladen medegedeeld, vollediger te zijn.)

De engelsche ministeriële bladen uiten het vertrouwen, dat, ten gevolge van het bezoek van den heer *van Zuylen van Nyevelt*, de onderhandelingen ter afdoening der geschillen tusschen Holland en België eerlang zullen worden hervat en tot een gunstig einde gebragt, bij welke schikking, zeggen zij, die beide landen, even als het geheele overige Europa, gelijk belang hebben.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 27sten Januarij.

Uit Napels schrijft men van den 15den, dat eene stoomboot dien in 42 uren de reis van Toulon aflegde, den heer *de Sebastiani* den vorigen dag, zijne benoeming tot gezant te Londen had overgebragt. Eene van Koning *Lodewijk Philips* eigenhandig en in de vleijendste uitdrukkingen geschreven brief, moest den generaal daartoe bij vroeger herzonden voorstel meermalen van de hand wijzen, hebben doen, besluiten het verlangen van zijnen vorst op te volgen. Reeds den 16den zonde hij met hetzelfde stoomschip naar Toulon terug keeren, en de zaken van het gezantschap aan de hand van den secretaris, graaf *von Beust*, overlaten.

„Volgens berigten uit Rome van den 12den, zonden de Heilige Vader van de verschillende mogendheden ontvangen hebben [illegible]

om zoo mogelijk aan den burgeroorlog in Spanje een einde te maken. Het voorstel zoude-luiden om met gemeenschappelijk overleg tusschen de strijdende partijen eene billijke schikking te beramen. — De bevelhebber der Fransche krijgsmagt te Ancona, generaal *Cubières*, is te Rome aangekomen, om alsdan met zijn huisgezin den winter door te brengen.

— Men wil, volgens berigten uit Smyrna van den 15den December, dat op nieuw van de zijde van Engeland bij de Porte vertoogen gedaan zijn tegen het regt van vrije doorvaart der Dardanellen, aan Rusland toegestaan. Engeland schijnt zich te beklagen, dat de Porte Rusland als de meest begunstigde natie behandelt, en meent, dat het wegens zijne onderhandelingen te Alexandrie ten gunste van Turkije ook aanspraak op meerdere erkentelijkheid heeft. De Reis Effendi moet zijne verwondering hebben te kennen gegeven, dat men deze zaak weder op het tapijt bragt, en even als vroeger volkomen overtuigd was, dat de Porte in haar volle regt was toen zij het traktaat met Rusland sloot, en geene vreemde Mogendheid kon toelaten daarin tusschen beide te treden. Lord *Ponsonby*, de engelsche ambassadeur, zou niet zeer te vreden zijn, dat zijne taal niet meerder ingang bij de Turksche Regering gevonden had.

GRONDWET.

Er zijn zekere menschen, die in het geloof leven, dat alleen het geluk te vinden is in het voortdurend najagen van de droombeelden hunner vruchtbare verbeelding; die op het goede 't welk hun bejegent, geen acht slaan; die op het tegenwoordige of vóór hen aanwezige als onbeduidend en onvoldoende met minachting nederzien; wanende, eindelijk, dat er geen andere weg openstaat tot de verkrijging van eenen duurzamen en aan de behoeften voldoenden gelukstaat, dan die welken zij ter bewandeling aanwijzen. Even als [illegible] zoo [illegible] staatkundige personen, die, onbesproken en eerlijk en dikwerf vol bekwaamheid, zich laten verleiden om hunne lievelings-theorien bestendig aan te prediken, en van hare voortreffelijkheid zóó zeer overtuigd zijn, dat al die niet deelt in die beschouwingen en dezelve niet toejuicht, geacht worden geen juist begrip te hebben van het ware staatsregt der burgers en niet op de hoogte van hunnen tijd geplaatst te zijn. Even verkeerd als dit soort van menschen, is ook het tegenovergestelde; en het gedurig terugwenschen van het voorledene, en het stilstaan te midden eener algemeene beweging, is niet slechts dwaas, maar nadeelig ook voor den Staat. Doch het is geheel iets anders, en men wil het er geduriglijk mede verwarren, achting voor oude herkomsten, eerbied voor verkregene regten te hebben, en den alles in zijne vaart medesleependen stroom binnen zijne oevers te houden, en voor onberekenbare schade zich te vrijwaren met bedachtzaamheid. Het is geen stilstaan op den weg der beschaving, wanneer men niet alles voetstoots aanneemt wat meuw is, omdat het nieuw is, of zich aanbevolen doet door oogenschijnlijke voordeelen: dat is integendeel een blijk van ernst, ijver en standvastigheid het belang van den staat te willen bevorderen, niet dan toetssteen der ondervinding weet aan te brengen, en het beproefde eerst aanneemt, wanneer die proef voldaan heeft. — Met dien geest bezield, moet men vooraf bedachtzaam te werk gaan, bij het overwegen van het al of niet noodzakelijke van veranderingen in de staatswet, omdat het hoogst gevaarlijk is voor de rust en de welvaart van den staat, om de grondslagen der maatschappij geduriglijk tot een vraagstuk te maken; en men zal omtrent die enkele punten, waaromtrent men veranderingen zoude verlangen, voorafgaandelijk en het gevoelen der natie moeten raadplegen, en het omtrent de hoofddenkbeelden van dat daarvoor in de plaats te stellende tamelijk moeten eens zijn, wil men geen gevaar loopen, om nadat men heeft besloten af te breken, onbekwaam te worden bevonden om daarvoor iets beters in de plaats te stellen. Dit nu heeft ook thans alreede plaats, nopens de Grondwet van 1815 (en dit is juist niet zeer te prijzen) niet in alle hare deelen ten uitvoer gelegd, en reeds haakt men naar verandering. De opstand van België [illegible] geschikt middel aan de hand, om op die veranderingen meder aan te dringen, en als natuurlijk en uit de zaak zelve voortvloeijende aan te bevelen; en er wordt overal geijverd, ongetwijfeld niet zonder oogmerken, om de Regering in dit gevoelen te doen [illegible] zijn zoo op geene veranderingen gesteld, vooral niet als men van het goede des bestaande ten volle overtuigd is, en de bestaande gebreken juist niet zoo hoogst gewigtig oordeelt [illegible] dat de Grondwet van 1815 zoude moeten herzien worden, ook wij zouden kunnen instemmen in eene juistere bepaling van sommige regten; wij zouden ook een beter verkiezingsstelsel dan het tegenwoordige verlangen; wij zouden enkele veranderingen omtrent de samenstelling van de Staten-Generaal, als ook in het finantie- en justitiewezen niet afkeuren; maar er is eene andere bedenking, en wij is deze: of het wel mogelijk is vast te stellen, dat men zal overgaan tot eene herziening der Grondwet, zoo lang de tegenwoordige tijdsomstandigheden ons geheel maatschappelijk bestaan beroeren. Ook zouden wij niet wel eene krachtens traktaten gemaakte, met de behoeften van twee verschillende volken in overeenstemming gebragte staatswet kunnen vernietigen. Maar hebben wij dan zoo veel nadeel gehad bij de invoering der Grondwet van 1815, of is zij niet op vrij wat mildere beginselen berustende, dan die welke de Grondwet van 1814 inhield? En zoude men dan nu willen volhouden, dat in die vijf-en-twintig jaren de Natie in staatkundige beschaving derwijze was toegenomen, dat de tegenwoordige Grondwet als niet aan de behoeften voldoende en als verouderd zoude moeten worden op zijde gesteld? Zoude het niet eerder zijn vooringenomenheid omtrent sommige bepalingen, die daarom minder behagen, omdat zij niet volkomen strooken met de denkbeelden van vrijheid en van de staatkundige regten, welke men gelooft dat de ware zijn? — Kan men wel te voorzigtig zijn in het verandering aanbrengen aan de grondslagen van het staatsgebouw? Moet men zich niet spiegelen aan andere volken, die met hun geduriz veranderen of vernieuwen der grondslagen van hunne staatkundige inrigtingen daarom juist niet te gelukkiger zijn, en, inzegendeel, onverschilligheid en laauwheid omtrent hunne instellingen bij de gezetene burgers doen ontstaan, waar men liefde voor die instellingen en eerbied voor dezelve, als de grondzuilen van den staat, meest trachten in te boezemen? Laat ons dan wenschen, wanneer de tijd zal gekomen zijn, en wanneer het erkend zal wezen dat de Grondwet van 1815 zal moeten worden herzien, dat de ondervinding alsdan niet te vergeefs hare lessen zal mededeelen: dat de beraden geest onzer Vaderen dan in het midden hunner nazaten moge bevonden worden, en dat geen goochelspel van zoogenaamde volksvrijheden, maar alleen het welzijn van den staat het hoofddeel hunner betrachting zijn moge; opdat de middelen ter bereiking daarvan mogen worden onderzocht met dat mistrouwen omtrent geliefkoosde en zich gunstig aanbevelende begrippen; en men toch nooit staatsvormige gewoonten trachte in te voeren, welke geen weerklank vinden in het karakter noch in den geest der Natie. Maar in dit geval willen wij vertrouwen, dat ons volk niet achterlijk alsdan zal behoeven te zijn in het genot der bij de Grondwet beloofde regten; en dat, waarvoor vroeger misschien gewigtige redenen kunnen bestaan hebben, de Natie niet jaren lang zal moeten zien verloopen, alleer aan den wil der Staatswet is voldaan.

B.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Uit *Munchen* meldt men, dat het overgenomen fransche kabinet van schilderijen, hetwelk de Hertog *van Leuchtenberg* aldaar verzameld had, naar *Portugal* zal vervoerd worden. Daaronder bevinden zich, onder anderen, vele voorname stukken van Tetiaan, Guido Reni, Hannibal Caracci, van Dyk, Wouwerman, Rubens, enz. Daartoe behooren ook nog eenige plaisterwerken, en eenige overblijfselen tot Napoleon betrekkelijk. Onder deze laatste beoezemt vooral belang in een fraaije tempel van marmer. In het midden van dien tempel is een kleine adelaar van zilver, met het bijschrift: *l'Empereur Napoleon, obligé de faire fondre son argenterie à St. Hélène, en conserva les aigles pour être envoyés à sa famille. Celui-ci fut remis au Prince* Eugène (d. i. Keizer *Napoleon*, op St. Helena gendodzaakt zijn zilverwerk te doen smelten, behield daarvan de adelaren, ten einde ze aan zijne familie te zenden. Deze werd aan Prins *Eugenius* ter hand gesteld.)

Rusland. — Den 10 deser heeft de Keizerlijke Akademie van Wetenschappen te *Petersburg* hare gewone jaarlijksche openbare zitting gehouden. Daarin is, onder anderen, verslag gedaan nopens het nieuwe observatorium, en tevens mededeelingen gegeven omtrent de vermeerderingen, welke de boekerij en de kunstverzamelingen dier Akademie hebben bekomen. Daaruit blijkt, onder anderen, dat de Akademie in het afgeloopene jaar een kostbaar handschrift van den gezant te *Konstantinopel*, Botzniekff, ten geschenke ontvangen heeft, dat den titel draagt van: *Boek der verborgen geheimen en verzamelaar van verschillende kundigheden*; hetwelk geschreven is, in het jaar 879 (1473), versierd is met vele afbeeldingen, en waarin melding wordt gemaakt van het Grieksche vuur en van het buskruid. Verder blijkt het, dat de verzameling van Aziatische munten in het afgeloopen jaar weder merkelijk is toegenomen, bedragende thans een getal van 6656 stuks, en dat ook de verzameling van hedendaagsche gedenkpenningen en munten zeer is vermeerderd, voornamelijk door bijvoeging van het voormaals zich in *Warschau* bevonden hebbende kabinet. Tot eerelid is in deze openbare zitting benoemd Z. K. H. de Kroonprins van *Pruissen*.

Denemarken. — Men vernoemt, dat de kolossale standbeelden van Christus en de Apostelen, welke de Deensche beeldhouwer Thorwalsen in *Rome* voor de hoofdkerk van *Koppenhage* had op zich genomen te vervaardigen, thans voltooid zijn. Ook het monument voor Gutenberg, waaraan die kunstenaar arbeidt, moet reeds zeer ver gevorderd zijn.

Frankrijk. — De dichter Dieudonné, bekender onder de benaming van de *Apostel Henri* en *Françoise de Rimini* in van de Romans *le Manuscrit Vert* en *Mestienne* is dezer dagen overleden. De jonge schrijver was tot eene vorm van krankzinnigheid vervallen, op het oogenblik dat een treurspel van Casimir Delavigne, getiteld *Don Juan d'Autriche*, zoo wierden ten tooneele gevoerd, terwijl hij zelf dit onderwerp ook in een treurspel had behandeld, 't welk reeds bij het Théatre Français was aangenomen. Delavigne, die reeds vroeger eene poging gedaan had, om het stuk van Dieudonné voor het zijne te doen opvoeren, heeft thans die poging herhaald, en is daarin – maar helaas! zonder nut voor den ongelukkige! –

geslaagd. — Voor de bezoekers der Koninklijke Bibliotheek te *Parijs* ligt thans in de zaal der Handschriften ter toonstelling een geschreven bijbel, waar achterin de volgende aanteekeningen gevonden worden: 1° *Ceste Bible est à nous, Charles 6e de nostre nom, roy de France, et est en Allemaigne, à la pluss faire.* (get.) *Charles*; 2° *Ceste Bible est à nous, Henry 4e de ce nom, roi de France et de Pologne.* (get.) *Henry*; 3° *Ceste Bible est à nous.* (get.) *Louis XIIII*; 4° *Ceste Bible est à nous.* (get.) *Louis XIV.* — De Componist Auber, vervaardiger der muzijk van *de Maurie de Portici* en de Graveur Langlier zijn door den Koning benoemd tot Ridders van het Legioen van Eer.

Engeland. — Een jong beeldhouwer, een der beste leerlingen van Chantrey, Frederik William Sarum, zoon van den vermaarden graveur Smith, is den 18den dezer overleden. Hij had zich reeds door zeer fraaije beeldgroepen, door een voortreffelijken *Ajax* en door borstbeelden van Canning, Sheridan en Allan Cunningham gunstig onderscheiden en beloofde nog veels voor de toekomst.

België. — In de fundamenten der kerkruïnen van de gewezene abdij van *Villiersen* heeft men een ouderwetsch handschrift gevonden, 't welk men niet dan met de grootste moeite en door middel van Chemische kunstbewerking heeft kunnen ontcijferen. Hetzelve behelst eene lange lijst van aanzienlijke personen, die aan de Abdij inkomsten hebben geschonken van hare stichting in den jare 1086 af, tot aan 1107. Eene vertaling van het zelve zal in 't licht verschijnen. — Onder de kunstenaars aan wie het vervaardigen van standbeelden van beroemde Belgen zal worden opgedragen, wordt ook genoemd de Maastrichtsche beeldhouwer Kessel.

Nederlanden. — Het is bij de liefhebbers onzer Vaderlandsche Schilderkunst bekend, hoe, tijdens de overheerschinge van Napoleon, toen zoovele meesterstukken van kunst wederregtelijk naar *Parijs* werden vervoerd, Potter, vooral om zijnen Stier, die op twee tonnen gouds werd geschat, door de Franschen zeer hoog werd geacht, en zij dien Nederlandschen Schilder *le Raphaël des animaux* noemden. Thans hebben de gebroeders Lavallé te *Parijs* in de dagbladen eenen brief doen plaatsen, waarin zij voor hunnen vader de eer verdedigen van tijdens den inval der geallieerden te *Parijs* vele der aldaar verzamelde kunstwerken nog voor *Frankrijk* behouden te hebben, en omtrent Potters beroemde schilderij zeggen, dat de Parijzenaars voor dit stuk eene allerbijzonderste genegenheid hadden en dat hun vader, de wijde Secretaris Generaal van het Museum, zich met den meesten nadruk tegen de verpoozing van dit stuk heeft verzet. Hij deed, zeggen zij, de deuren van het Muséum sluiten, en toelijk bijgestaan door de leden, die hem omgaven en door de wacht van de Nationale Garde, door hem als Officier aangevoerd, dreigde hij geweld met geweld te keeren. Lang duurde deze woordenwisseling en eerst des avonds en uit vrees van eene botsing te veroorzaken, waarvan de gevolgen moeijelijk te berekenen waren, gaf Lavallé toe. De schilderij werd eerst in den nacht weggehaald. Den volgenden dag werd de wacht van Nationale Garde door vreemde troepen afgelost. Men weet, dat onze verdienstelijke Arnsbol zich destijds van de hem opgedragene taak, om de aan *Nederland* behoorende voorwerpen van kunst en zeldzaamheid uit *Parijs* terug te voeren niet ijver gekweten heeft, en dat Potters meesterstuk thans in het Museum, tot *Gemeinlage* de bewondering wekt van landgenoot en vreemdeling. — Men berigt ons, dat in de *Revue des deux Mondes*, de *Revue de Paris*, en de, insgelijks te *Parijs* uit te geven *Revue Germanique*, eerlang stukken zullen voorkomen, waarin men trachten zal de schoonheden der Nederlandsche Letterkunde in 't licht te stellen. Nadat de Franschen met onze Letterkundige Geschiedenis, door het overzigt van den Heer van 's Gravenweert in de *Revue Encyclopédique*, gelijk de Duitschers door dat van Prof. van Kampen in het werk van Eichhorn hebben kunnen bekend worden, zien wij den uitslag dezer pogingen, bij vreemdelingen aangaande, om aan onze Letterkunde buitenslands regt te doen wedervaren, met belangstelling te gemoet. Wat Bowring te dien opzigte in zijn *Batavian Anthology* voor de *Engelschen* gedaan heeft, is zeer verdienstelijk, maar toont echter tevens, hoe moeijelijk het is aan anderen de schoonheden te doen gevoelen eener Letterkunde, waarvan zij de taal niet verstaan. Het is te hopen, dat de Redactiën der straks genoemde tijdschriften in de gelegenheid zijn, iets goeds te leveren, en dat de bearbeiders der vermelde stukken zich niet te veel met onze oude poëzij zullen inlaten, en over onze oude volksliederen te veel zullen uitweiden, waarvan de Heer de Jonge eene verzameling heeft gegeven, (*'s Hage* 1828) en welke, hoe belangrijk ook voor den Nederlander, tot bereikiog van het hier voorgestelde doel minder geschikt zijn; maar dat zij zich voornamelijk zullen bepalen, om de voortreffelijkste gedeelten onzer letterkunde, en in waarheid derzelver *schoonheden* te doen kennen. — De beoefenaars der Oostersche Letterkunde ontvangen met groote belangstelling den Catalogus der Handschriften van den beroemden H. W. Schaaf, in leven Hoogleeraar in de Oostersche talen te *Groningen*. Deze Handschriften, na langen tijd onverkocht en ongebruikt te hebben gelegen, zullen thans op den 1sten Mei aanstaande in 't openbaar worden verkocht. Dezelve bestaan eensdeels in Oostersche Handschriften, anderdeels in aanteekeningen over Oostersche taal- en letterkunde van Schaafzelven, welke laatste duidelijk en net geschreven zijn. De Catalogus is te bekomen bij den Boekhandelaar van Boekeren te *Groningen*.

*** Heden morgen ten *elf* uren overleed onze zeer geliefde Vader, de Correspondeerende Kapitein *D. TISSOT VAN PATOT*, in den ouderdom van 72 jaren.

Huize *Buitenberg*, onder *'s Gravenhage*, 22 Januarij 1835.

Uit aller naam,
P. TISSOT VAN PATOT.
2e Luit. van de 17e Afd. Inf.

Familie en Bekenden gelieven deze algeëvene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Een net meisje van middelmatige welstand wordt gevraagd in of aan Oosterhout, van Breda, bestaande in 2 of 3 goede bekwame *Kamers*, *Meiden-Kamer* en *Keuken*, of uit 2 of 3 ONGEMEUBILEERDE KAMERS in een Huis, in dezelfde omstreken. Men gelieve zich te adresseren, brieven *franco*, onder letter X, bij de Uitgevers dezer; de *Huurprijs* daarbij gelieve men te bepalen.

Te Breda, bij BROESE & COMP.; Boekdrukkers en Boekverkoopers

Voor het tweede.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

VERKOOPING VAN OPGAANDE

OLMEN-, WILLIGEN- EN POPULIEREN BOOMEN,

BESTAANDE IN

Vier- en Vijfjarig Schaarhout,

ONDER ZEVENBERGEN.

De Agent der Domeinen in het district *Zevenbergen*, zal, als daartoe behoorlijk gemthoriseerd, op Donderdag den 26sten Februarij 1835, des voormiddags ten tien uren, ten overstaan van den Burgemeester van Zevenbergen, ten Gemeentehuize aldaar, verkoopen, te weten:

7 kavels SCHAARHOUT, aan den Dijk, in pacht bij *Willem Broese*.

3 » SCHAARHOUT, aan den Dijk, in pacht bij *Thomas Blanmans*.

11 » SCHAARHOUT, aan den Dijk, in pacht bij *Cornelis Krijnen* en *Anke Wouterings*.

6 kavels SCHAARHOUT, aan den Dijk, in pacht bij *Antonie Limens*.

13 » SCHAARHOUT, aan den Dijk, in pacht bij *Antonie Tabak*.

20 » SCHAARHOUT, in de Putten aan den Dijk, in pacht bij *Arie de Leeuw*.

24 » SCHAARHOUT, in de Putten voor den Dijk, in pacht bij *Willem Schoone*.

8 » Opgaande WILLIGEN BOOMEN, in de Putten.

20½ » OLMEN BOOMEN, aan den Achterdijk, achter de Hoeve van *D. J. Nelemans*; gemiddelden omtrek van twee voeten.

9 » POPULIEREN BOOMEN, aan den Zandweg.

Zevenbergen, den 15den Januarij 1835.

De Agent voornoemd,
GROENEVELDT.

NB. *Degenen, welke nog voorgaande jaren schuldig staan, kunnen niet als kopers noch als borgen aangenomen worden.*

VOOR HET ZIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

VERKOOPING VAN

SPARREN, DUNSEL, ENZ.

onder Oosterhout.

De Agent van het Domein in het district Zevenbergen, zal, als daartoe behoorlijk gemthoriseerd, op Zaturdag den 7den Februarij 1835, des voormiddags ten *negen* uren, ten overstaan van den heer Burgemeester van Oosterhout, ten huize van den heer G. D. Sangster, in het Logement *de Pellikaan*, publiek verkoopen:

100 kavels SPARREN, DUNSEL, BOONSTAKEN, GINDERSLAG, enz., liggende in de diverse Bosschen onder Oosterhout,

8 » en drie HOUT, op Bergaliet onder Terheijden.

De Condition der Verkooping kunnen aan bodem of, dagelijks, ten kantore van opgemelden Agent, binnen Zevenbergen worden gelezen, terwijl nadere informatien te bekomen zijn, bij den Plantadjemeester de Hoog, te Oosterhout.

Zevenbergen, den 14. Januarij 1835.

De Agent voornoemd,
GROENEVELDT.

De Notaris DE BOSSON, residerende te Woudrichem, zal, op Vrijdag den 6den Februarij 1835, 's morgens om 9 uren, publiek verkoopen:

Eene groote partij extra zwaar SCHAARHOUT, staande te Wouw, in de Bleken en in de Steenekamer bij de Plantasdje, op de Goederen aangelegde door wijlen J. J. de Kat, te Lier; nader bij billetten omschreven.

UIT DE HAND TE KOOP,

een zeer goed gebeten paard,

Een TILBERY met boven Kap en *Zevenfang* gedresseerd PAARD, zijnde *Harris*-Tuigpaard met gefrieschte Beslagen bij den Boekhandelaar P. P. SCHEK, te Breda.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

VAN DORDRECHT NAAR ROTTERDAM,

Februarij 1835.

Van *Dordrecht*. Van *Rotterdam*.

Zondag, des morgens 6 uur, Dinsdag des 3, 's morgs. 6 uur
Donderdag 5 » Vrijdag 6 »